# Р Е Ш Е Н И Е
**№ 42255**

гр. София, 29.10.2026 г.

**В ИМЕТО НА НАРОДА**

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД**, **Първо отделение 34 състав,** в публично заседание на 20.10.2026 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Георги Тафров**

като разгледа дело номер **10935** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 67 от Регламент (ЕС) 2024/1348 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за установяване на обща процедура за международна закрила в Съюза и за отмяна на Директива 2013/32/ЕС и Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на М. Т., [дата на раждане] , гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], непридружен непълнолетен чужденец, подадена чрез назначения му от Националното бюро за правна помощ (НБПП) процесуален представител – адвокат М. Н. Н. от Софийска адвокатска колегия (САК), срещу Решение № УП-ВР 106 от 17.08.2026 г. на интервюиращ орган при Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ при МС) – Б. Д. С., с което са постановени следните разпореждания:

1. На основание чл. 41, § 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 е обявена за мълчаливо оттеглена молбата за международна закрила на М. Т., заведена с вх. № ПМЗ-ВР-1881 от 22.06.2026 г. по описа на ДАБ при МС;
2. На основание чл. 37 от Регламент (ЕС) 2024/1348 е постановено да бъде изпълнена наложената със Заповед № 4432 ПАМ-68/05.06.2026 г. на МВР принудителна административна мярка (ПАМ) „Връщане до страна на произход – А.“.

В жалбата и в съдебно заседание чрез процесуалния си представител адв. Н. жалбоподателят поддържа, че оспореният административен акт е изцяло незаконосъобразен, необоснован, постановен при липса на материална компетентност в частта по т. 2, както и при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, противоречие с материалноправните разпоредби на правото на Европейския съюз и неспазване на специалните процесуални гаранции

за непридружени непълнолетни лица. Излага съображения, че еднократното напускане на центъра за настаняване не съставлява основание за мълчаливо оттегляне на молбата по смисъла на чл. 41, § 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1348, доколкото не е установено многократно неизпълнение на задължения за явяване или субективен отказ от процедурата. Поддържа още, че административният орган не е провел надлежно изследване на причините за отсъствието, не е потърсил съдействието на назначения законен представител и не е отчел висшия интерес на детето съгласно чл. 22 и чл. 23 от Регламент (ЕС) 2024/1348 и практиката на Върховния административен съд (ВАС). По отношение на разпореждането по т. 2 твърди, че интервюиращият орган при ДАБ не разполага със законова компетентност да налага, изменя или привежда в изпълнение принудителни административни мерки по Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), поради което в тази си част решението е изначално нищожно. Претендира се прогласяване на нищожността на акта в частта по т. 2, отмяна на акта в частта по т. 1 и връщане на административната преписка на ДАБ за продължаване на процедурата по разглеждане на молбата за международна закрила.
Ответникът – интервюиращ орган при Държавна агенция за бежанците при МС, чрез процесуалния си представител главен юрисконсулт Й. П., оспорва жалбата по отношение на т. 1 от решението и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна. Поддържа, че жалбоподателят самоволно е напуснал предоставеното му място за настаняване, с което се е поставил в неизвестност и е преустановил съдействието си за провеждане на производството. Относно разпореждането по т. 2 от оспореното решение представителят на ответника изрично признава в съдебно заседание, че съдебната практика е трайно консолидирана в смисъл, че интервюиращият орган няма компетентност да разпорежда изпълнението на мерки за връщане и че в този си пункт актът страда от порок, водещ до нищожност.

ДОПУСТИМОСТ НА ЖАЛБАТА

Съдът намира, че жалбата е процесуално ДОПУСТИМА, като подадена от надлежна страна – адресат на неблагоприятен индивидуален административен акт по смисъла на чл. 147, ал. 1 от АПК, чрез надлежно оправомощен законен представител – адвокат от САК, назначен с Решение № ПП-10-562 от 15.07.2026 г. на председателя на НБПП. Жалбата е депозирана в законоустановения срок (актът е съобщен на процесуалния представител на 26.08.2026 г., а жалбата е входирана в съда на 27.08.2026 г.), а доколкото се релевират и основания за нищожност на част от акта, оспорването в тази част не е ограничено със срок съгласно чл. 149, ал. 5 от АПК. Налице е правен интерес от търсената съдебна защита срещу подлежащ на съдебен контрол акт по смисъла на чл. 145, ал. 2, т. 1 от АПК във връзка с чл. 67 от Регламент (ЕС) 2024/1348.

По фактите:

От приетите по делото писмени доказателства, съдържащи се в административната преписка и представени в съдебното производство, съдът приема за установено от фактическа страна следното:
Жалбоподателят М. Т. е гражданин на А., [дата на раждане] в [община], А., от етническа принадлежност пащун, изповядващ сунитски ислям, неженен, регистриран в ДАБ с ЛНЧ [ЕГН].Към датата на образуване на административното производство и към момента на постановяване на решението лицето е ненавършило пълнолетие (на 17 години) и има статут на

непридружен непълнолетен чужденец по смисъла на чл. 3, т. 7 от Регламент (ЕС) 2024/1348 и § 1, т. 44 от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗУБ.
На 22.06.2026 г. М. Т. е подал молба за предоставяне на международна закрила, заведена в Регистрационно-приемателен център (РПЦ) – С. при ДАБ с вх. № ПМЗ-ВР-1881/22.06.2026 г. На същата дата чужденецът е регистриран и спрямо него е попълнен регистрационен лист и формуляр за бърза оценка на специалните потребности.
С Решение за настаняване № 073 от 22.06.2026 г. (рег. № ПМЗ-ВР-1892/23.06.2026 г.) на директора на РПЦ – С., кандидатът е настанен в териториалното поделение на ДАБ – отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“.
С оглед уязвимото качество на жалбоподателя като непридружен непълнолетен, началникът на отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“ е отправил искане до НБПП за определяне на процесуален представител. С Решение № ПП-10-562 от 15.07.2026 г. на председателя на НБПП, на основание чл. 25, ал. 2 от Закона за правната помощ (ЗПП) във връзка с чл. 25, ал. 1 и ал. 3 от ЗУБ, за представител на М. Т. в производствата по предоставяне на международна закрила по ЗУБ до тяхното приключване с влязло в сила решение е назначен адвокат М. Н. Н. от САК, вписан в НРПП под № 6688.
В оспореното решение е посочено, че съгласно Докладна записка с вх. № ПМЗ-ВР-2212 от 09.07.2026 г., кандидатът самоволно е напуснал общежитието в отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“ и от тази дата е в неизвестност.От административния орган е изпратено писмо рег. № ПМЗ-ВР-2395 от 17.07.2026 г. до 02 РУ – СДВР, Дирекция „Социално подпомагане“ – С. и ДАЗД за уведомяване за отсъствието на непълнолетното лице.
По преписката не се съдържат данни административният орган да е предприел каквито и да било действия за издирване или осъществяване на контакт с непълнолетния кандидат, нито да е уведомил назначения му законен представител – адвокат Н., за настъпилото отсъствие с оглед изясняване на местонахождението му и причините за това. Не са събирани данни дали отсъствието се дължи на обективни пречки, здравословни причини или противоправно посегателство от трети лица (включително трафик на хора).
При тези фактически данни, на 17.08.2026 г. интервюиращият орган при ДАБ – Б. Д. С., е издала процесното Решение № УП-ВР 106, с което е приела, че чужденецът е променил адреса си без уведомяване, преустановил е съдействието си за провеждане на производството и не е останал на разположение на органа. На това основание органът е обявил молбата за международна закрила за мълчаливо оттеглена по чл. 41, § 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 (т. 1 от диспозитива) и на основание чл. 37 от същия регламент е разпоредил да бъде изпълнена наложената със Заповед № 4432 ПАМ-68/05.06.2026 г. на МВР принудителна административна мярка „Връщане до страна на произход – А.“ (т. 2 от диспозитива).
В съдебното производство по делото е приета представената от ответника Справка с рег. № МД 02-278 от 30.07.2026 г., изготвена от отдел „Международна дейност“ при ДАБ, относно актуалната обществено-политическа обстановка в А., удостоверяваща сложната среда на сигурност, управлението на талибаните, въоръжените сблъсъци и риска от тежки нарушения на основни човешки права в страната на произход.

По правото:
Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и след като извърши цялостна служебна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК съгласно изискването на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Относно законосъобразността на Решение № УП-ВР 106/17.08.2026 г. в частта по т. 1 (обявяване на молбата за мълчаливо оттеглена):
Съгласно чл. 79, § 2 от Регламент (ЕС) 2024/1348, регламентът се прилага за молби за международна закрила, подадени от 12 юни 2026 г. Тъй като молбата на М. Т. е регистрирана на 22.06.2026 г., приложимият материален и процесуален режим за разглеждането ѝ е този, установен в Регламент (ЕС) 2024/1348.
С оспорения акт органът е обявил молбата за мълчаливо оттеглена на основание чл. 41, § 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1348. Разпоредбата предвижда, че решаващият орган обявява молбата за мълчаливо оттеглена, когато кандидатът:
„многократно не е изпълнил задълженията си за свързване с компетентните органи, наложени му съгласно член 9, параграф 4, или не остава на разположение на компетентните административни или съдебни органи, освен ако кандидатът може да докаже, че неизпълнението на задължението да бъде на разположение се дължи на особени обстоятелства извън неговия контрол;“
Съдът намира, че при постановяване на решението в тази му част административният орган е допуснал съществени нарушения на административнопроизводствените правила (чл. 146, т. 3 от АПК) и е приложил неправилно материалния закон (чл. 146, т. 4 от АПК), като не е съобразил установените специални процесуални гаранции за ненавършили пълнолетие кандидати по следните съображения:

А. Нарушение на специалните гаранции за непридружени непълнолетни лица (чл. 22 и чл. 23 от Регламент (ЕС) 2024/1348):
Жалбоподателят безспорно е непридружен непълнолетен чужденец ( [дата на раждане] , на 17-годишна възраст) и съгласно чл. 3, т. 14 от Регламент (ЕС) 2024/1348 и чл. 30а от ЗУБ представлява уязвимо лице, което се нуждае от специални процедурни гаранции. По силата на чл. 22, § 1 от Регламент (ЕС) 2024/1348, чл. 24 от Хартата на основните права на Европейския съюз и чл. 6а от ЗУБ, при всички действия и решения спрямо деца висшият (най-добрият) интерес на детето представлява съображение от първостепенно значение. Както приема трайната практика на Върховния административен съд (в т. ч. Решение № 218 от 12.01.2026 г. по к.адм.д. № 8157/2025 г., Решение № 6221 от 08.06.2026 г. по к.адм.д. № 1385/2026 г. и Решение № 10501 от 29.10.2025 г. по к.адм.д. № 8253/2025 г.), преценката на висшия интерес на детето не може да бъде формална или бланкетна, а изисква задълбочен и индивидуализиран анализ на неговото физическо, психическо и емоционално състояние, среда, сигурност и безопасност.
В изпълнение на чл. 23 от Регламент (ЕС) 2024/1348 и чл. 25 от ЗУБ, с Решение № ПП-10-562 от 15.07.2026 г. на председателя на НБПП за законен представител на детето е назначен адвокат М. Н.. Съгласно чл. 23, § 1 и § 8 от Регламента и Определение № 4956 от 14.05.2025 г. по ч.адм.д. № 3938/2025 г. на ВАС, представителят на непридружения непълнолетен е овластен да се грижи за правните му интереси, да го подпомага, да присъства при всички процесуални действия и да получава актовете и съобщенията по преписката. Назначаването на представител не е формален акт. Когато органът е констатирал отсъствието на детето, той е бил длъжен незабавно да уведоми назначения адвокат, да обсъди с него настъпилите обстоятелства и да потърси съдействие за установяване на местонахождението на молителя. В случая органът напълно е пренебрегнал фигурата на представителя – не го е уведомил за докладната записка за напускане на общежитието, не е поискал становище от него и е постановил прекратяване на процедурата чрез фикцията на мълчаливото оттегляне, без да даде възможност на представителя да упражни

функциите си по защита на детето.

Б. Липса на доказано надлежно и разбираемо информиране (чл. 8, § 2 от Регламент (ЕС) 2024/1348):
Съгласно чл. 8, § 2, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 кандидатът задължително се информира на разбираем език за своите права и задължения, включително за последиците от изрично или мълчаливо оттегляне на молбата. За ненавършилите пълнолетие нормата на чл. 8, § 2, изречение второ от Регламента изрично въвежда завишен стандарт: информацията трябва да бъде предоставена „по подходящ за деца начин и с участието на представителя“, като получаването ѝ надлежно се удостоверява. В административната преписка липсват каквито и да било доказателства, че на непълнолетния М. Т. са били разяснени по достъпен, съобразен с възрастта и зрелостта му начин тежките правни последици от напускането на центъра, а именно че отсъствието му ще бъде приравнено на десезиране на органа и ще доведе до прекратяване на производството за международна закрила. Бланкетното отбелязване в акта за дадени указания при регистрацията не удовлетворява императивните изисквания на чл. 8, § 2 от Регламента (в този смисъл и Решение № 7074 от 30.05.2018 г. по адм.д. № 11366/2017 г. на ВАС).

В. Неизясняване на фактите и необоснованост на извода за мълчаливо оттегляне (чл. 7, 9 и 35 от АПК):
Съгласно чл. 7 и чл. 35 от АПК, административният акт се издава след изясняване на всички факти и обстоятелства от значение за случая, като по силата на служебното начало (чл. 9, ал. 2 от АПК) доказателствената тежест за съществуването на фактическите основания лежи изцяло върху административния орган (чл. 170, ал. 1 от АПК).
Фактическият състав на чл. 41, § 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 изисква доказване на трайно и самоволно неизпълнение на задълженията за контакт или неоставане на разположение, което не се дължи на особени обстоятелства извън контрола на лицето. Физическото отсъствие на едно 17-годишно дете от центъра за настаняване само по себе си не съставлява категорично доказателство за субективен отказ от търсената закрила. Административният орган не е провел никакво разследване относно причините за напускането на общежитието – не е проверил дали детето не е станало жертва на престъпление, трафик на хора или принуда, не е събрал данни дали то не се намира под надзора на друга институция. Нещо повече, органът неоправдано е пропуснал да приложи процесуалната възможност по чл. 41, § 4 от Регламент (ЕС) 2024/1348, съгласно която производството може да бъде спряно, за да се даде реална възможност на кандидата и неговия представител да обосноват отсъствието преди постановяване на краен неблагоприятен акт. При пълната пасивност на администрацията изводът, че кандидатът мълчаливо е оттеглил молбата си, се явява произволен, необоснован и постановен при нарушение на административнопроизводствените правила.
С оглед на горното, Решение № УП-ВР 106 от 17.08.2026 г. в частта по т. 1 се явява незаконосъобразно на основанията по чл. 146, т. 3, т. 4 и т. 5 от АПК и следва да бъде ОТМЕНЕНО.

Относно законосъобразността на Решение № УП-ВР 106/17.08.2026 г. в частта по т. 2 (постановяване на изпълнение на мярка „връщане“):
Съгласно чл. 146, т. 1 от АПК във връзка с чл. 4, ал. 1 от АПК, административните органи действат само в рамките на изрично предоставените им от закона материални, териториални и степенни правомощия. Липсата на материална компетентност съставлява най-тежкият порок на

административния акт, който изключва пораждането на каквито и да било валидни правни последици и обосновава неговата абсолютна нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 2 и чл. 172, ал. 2, предл. първо от АПК.
В настоящия случай с разпореждането по т. 2 от оспореното решение интервюиращият орган при ДАБ е постановил „да бъде изпълнена наложената със заповед № 4432 ПАМ-68/05.06.2026 г. от МВР принудителна административна мярка «Връщане до страна на произход – А.»“.
По силата на действащото национално законодателство – чл. 44, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) във връзка с чл. 39а, ал. 1, т. 2 и чл. 41 от ЗЧРБ, принудителните административни мерки, включително мярката „връщане до страна на произход“, се налагат и привеждат в изпълнение единствено и само от изрично овластените органи на Министерството на вътрешните работи – директора на Дирекция „Миграция“, директорите на СДВР и ОДМВР, органите на Главна дирекция „Гранична полиция“ или оправомощени от тях длъжностни лица. Държавната агенция за бежанците и нейните специализирани длъжностни лица (включително интервюиращите органи) имат нормативно установена компетентност единствено в пределите на производството по предоставяне, отказ или отнемане на международна закрила по ЗУБ и приложимото право на ЕС в областта на убежището. Нито в ЗУБ, нито в ЗЧРБ, нито в Устройствения правилник на ДАБ е предвидена материална компетентност за интервюиращ орган да издава актове по налагане, привеждане в изпълнение или разпореждане на изпълнението на полицейски принудителни мерки по ЗЧРБ.
Позоваването на чл. 37 от Регламент (ЕС) 2024/1348 не може да санира този порок. Чл. 37 от Регламента задължава държавите членки да приемат решение за връщане при спазване на Директива 2008/115/ЕО и принципа non-refoulement, но тази европейска норма установява институционално задължение за държавата като цяло и изрично препраща към националните правила относно определянето на компетентните органи. Регламент (ЕС) 2024/1348 **не дерогира националното разпределение на институционална компетентност и не овластява интервюиращия орган на ДАБ да изземва правомощията на специализираните миграционни и полицейски структури** на МВР.Разпореждайки принудително изпълнение на заповед на МВР, органът е действал извън пределите на своята материална власт. Липсата на компетентност е призната изрично и от процесуалния представител на ответника в съдебно заседание.
С оглед изложеното, оспореното Решение № УП-ВР 106 от 17.08.2026 г. на интервюиращия орган при ДАБ в неговата част по т. 2 е засегнато от радикален порок и следва да бъде обявено за **НИЩОЖНО** на основание чл. 172, ал. 2, предложение първо от АПК във връзка с чл. 146, т. 1 от АПК.

Тъй като естеството на спора не позволява решаването му по същество от съда (производството по разглеждане на молбата за международна закрила не е проведено и не са събрани доказателства относно материалните предпоставки за бежански или хуманитарен статут), на основание чл. 173, ал. 2 от АПК административната преписка следва да бъде изпратена на Държавна агенция за бежанците при МС за продължаване на производството по подадената от М. Т. молба за международна закрила с вх. № ПМЗ-ВР-1881/22.06.2026 г., при стриктно съобразяване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.
При новото разглеждане органът следва да осигури пълноценното участие на определения от НБПП процесуален представител (адвокат Н.), да изисква съдействие от

компетентните органи за закрила на детето съгласно ЗЗДет и да обезпечи специалните процесуални гаранции за ненавършилото пълнолетие лице при стриктно зачитане на висшия интерес на детето и принципа за забрана на връщането (non-refoulement).

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд – София-град, Първо отделение, 34-ти състав,

**Р Е Ш И :**

**ОТМЕНЯ Решение № УП-ВР 106 от 17.08.2026 г.** на интервюиращ орган при Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет – Б. Д. С., **В ЧАСТТА ПО Т. 1 ОТ ДИСПОЗИТИВА**, с която на основание чл. 41, § 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2024/1348 молбата за международна закрила на М. Т., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН], е обявена за мълчаливо оттеглена.

**ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖНО Решение № УП-ВР 106 от 17.08.2026 г.** на интервюиращ орган при Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет – Б. Д. С., **В ЧАСТТА ПО Т. 2 ОТ ДИСПОЗИТИВА**, с която на основание чл. 37 от Регламент (ЕС) 2024/1348 е постановено да бъде изпълнена наложената със Заповед № 4432 ПАМ-68/05.06.2026 г. на МВР принудителна административна мярка „Връщане до страна на произход – А.“.

**ИЗПРАЩА** административната преписка на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет за продължаване на производството по молбата за международна закрила с вх. № ПМЗ-ВР-1881 от 22.06.2026 г., подадена от М. Т., при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

На основание чл.138,ал.1 АПК, препис от решението да се изпрати на СТРАНИТЕ.
Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване ,съгласно разпоредбата на чл.85,ал.4 ЗУБ.

**СЪДИЯ:**